

عنوان مقاله:

جغرافیای دیرینه و تحولات زیست دیرینه (انقراض بزرگ) مرز کربونیفر و پرمین در شرق و ایران مرکزی

محل انتشار:

بیست و ششمین گردهمایی علوم زمین (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 7

نویسندگان:

مهدی یزدی - گروه زمین شناسی دانشگاه اصفهان، دکتری چینه و فسیل از دانشگاه مک کواری

علیرضا پروانه - دانشگاه آزاد اسلامی واحد طبس

خلاصه مقاله:

معرفی ماکروفسیل های مرز کربونیفر و پرمین آغازین (Spiriferida, Neospiriferid) و گیاهان خشکی اواخر کربونیفر (استفانین) تا پرمین آغازین (آتونین) در برش پیروک هدف این تحقیق می باشد، این مجموعه مشابه نمونه ها و ماکروفسیل های گزارش شده توسط Archbold & Thomas, 1985 می باشد. حضور این ماکرو فسیل ها در برش پیروک حاکی از یک پیشروی دریا در این زمان و ظهور و گسترش این موجودات می باشد. واحد ماسه سنگی (ماسه ریخته گری پیروک طبس) که قبلا به عنوان کوارتزیت بالایی سازند سر در و در مقطع فعلی به عنوان قاعده پیشرونده پرمین شناخته می شود توسط این تحقیق مورد بررسی قرار گرفته است. از آنجا که دو حادثه دیرینه و دو افق زیستی دیرینه در زبر و بالای این واحد ماسه سنگی به خوبی قابل تفکیک و مطالعه می باشد. این واحد را می توان به عنوان زمان مناسب الگوی حوادث دیرینه و تحولات زیست چینه ای مرز کربونیفر و پرمین ایران معرفی نمود. پیش از چند لایه ماسی سنگی دارای میان لایه های شیلی آتار گیاهی در بخش های بالائی سازند سر در که حاکی از یک شرایط دیرینه قاره ای را دارد دو افق کربناته حاوی بقایای موجودات دریایی دیده می شوند. ماکرو فسیل های بدست آمده از این دو افق و یک افق شیلی بالا (آخرین افق دارای ماکروفسیل های مرز کربونیفر و پرمین) عبارتند از: Cratinspirifer nuraensis sp. Nov, Beecheria sp., Fusispirifer sp. Nov., Neospirifer foordi sp. Nov., Spirelytha platformis., Latispirifer sp., Spirelytha sp. Nov., Terebatulida sp., Magniplicatina sp., Martinia sp., Callytharrella sp., Punctospirifer sp., Trgonoterta sp., Fenestella sinoperminata., Bivalves, Gastropods, Crinoids, corals and sponges .remains

با ناپدید شدن تمامی این مجموعه در آخرین لایه شیلی زیر ماسه ریخته گری و پس روی آب می توان انقراض بزرگ مرز را در آخرین لایه شیلی در نظر گرفت. در بالای ماسه ریخته گری (40 تا 60 متری) یک افق غنی از گیاهان پرمین زیرین (آتونین) قابل تعقیب می باشد. گیاهان این افق عبارتند

Annularia: از

stellata., Annularia sp., Annullaria radiata., Pecopeteris miltoni., Pecopeteris arborescens and Archaeocalamites radiatus

با توجه بر نابود شدگی مجموعه دریایی استفانین و گسترش گیاهان آتونین می توان نتیجه گیری نمود که یک پایین افتادن سطح آب در شروع پرمین (پسروی) باعث نابودی موجودات دریایی در مرز گشته است. از آنجا که پس از این پسروی مجددا بر روی افق گیاهی ظهور و گسترش موجودات دریایی در واحدهای کربناته دیده می شود و کلیه گیاهی ظهور و گسترش موجودات دریایی در واحدهای کربناته دیده می شود و کلیه گیاهان حذف می شوند. می توان در نهایت بالا رفتن سطح آب (پیشروی) را عامل اصلی انقراض گیاهان پرمین زیرین دانست. عامل این پیشروی و پسروی باید مربوط به حرکات قائم هم سینین باشد. این مدل نوسانات آب در نزدیک مرز کربونیفر و پرمین را نیز می توان در نقاط دیگر ایران نیز تعمیم داد.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

